

ཨྲ། འད་ཡིན་ཐོས་མི་རྒྱུ་དང་བྱེད་

ཆོད་ནི་འབྲས་ཐུང་ནས་མཚུགས་

མཚོ་སྒོན་མི་དཔལ་འཕེལ་ལྷན་ཁང་ནས་

༡༡། ཁ་ལ་ཡིག་ཐོན་མིའི་དགོངས་བྱུང་།

ཆོ་རྒྱུ་ཞབས་རྒྱུ་ནས་བརྒྱུ་མས།

མཆོ་བྱུ་མི་དཔངས་དཔེ་སྒྱུ་ཁང་ནས།

藏 汉 詞 彙

(上 册)

才旦夏茸著

青海人民出版社譯

※

青海人民出版社出版

青海西宁新生印刷厂印刷 新華書店青海分店發行

※

开本787×1092公厘 1/40 • 印張 $11\frac{9}{20}$

1955年12月第一版

1957年7月修正一版

1957年7月第二次印刷

印數: 10,051 — 20,100(內精裝5,025)

※

統一書号: M 17097 • 2

定 价: 精裝 1.30 元
平裝 0.90 元

དག་ཡིག་ཐོན་མིའི་དགོངས་ཀྱིན། (དེབ་ཚྭ་ཆ)

ཆེ་ཏན་ཞབས་རྒྱུ་ནས་བཅུ་མས།
མཆོ་སྤྱོད་མི་དམངས་དཔེ་སྤྱོད་ཁང་ནས་བསྐྱར།

✱

མཆོ་སྤྱོད་མི་དམངས་དཔེ་སྤྱོད་ཁང་ནས་པར་བྱ་བསྐྱར།
མཆོ་སྤྱོད་ཟི་ལིང་གསར་སྤྱོད་པར་ཁང་ནས་དཔར།
ཐིན་རྩ་དཔེ་ཁང་མཆོ་སྤྱོད་ཡན་ལག་ཁང་ནས་བཀྲམ།

✱

༡༩༥༥ ལོའི་སྐབས་ལ ༡༩ པར་ཐོག་མར་བཏོན་པ།
༡༩༥༦ ལོའི་སྐབས་ལ་བརྟན་པར་བསྐྱར་བཅོས་པར་ཐོངས་དང་བོ།
༡༩༥༦ ལོའི་སྐབས་ལ་བརྟན་པར་པར་ཐོངས་གཉིས་པ་བཏབ་པ།
དཔར་གྱིངས། ༡༠, ༠༥༡ — ༡༠, ༡༠༠
(དེའི་ནང་དུ་དེབ་སྤྱོད་ལེགས་ ༥, ༠༩༥)

✱

གཅིག་སྤྱོད་དཔེ་ཏན་གས M ༡༢༠༩༢༠༩
དཔེ་རིན དེབ་སྤྱོད་ལེགས་སྒྲོར་ ༡ དང་བྱུར་ ༩
དེབ་དཀྱིས་མ་སྒྲོར་བྱུར་ ༩

སྐར་བསྐྱུན་གྱི་གསལ་བཤད།

ཆུ་པོ་དེ་གན་ཐུར་དག་ཡིག་ཐོན་མིའི་དགོངས་ཆུན་འདི་ཉིད་དཔར་བསྐྱུན་
བྱས་པ་ནས་བརྒྱུད། ཆུ་ཆེ་བའི་སློབ་མཁན་གྱི་དགའ་བསུ་ཐོབ། གནས་
ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར། སློབ་མཁན་ནམས་གྱི་དགོས་མཁོ་ཆོམ་པར་བྱེད་པའི་
ཆེད་དུ། ད་ལྟ་ང་ཆོས་དེ་ལ་པར་བསྐྱུར་དུ་བསྐྱུན་ནས་བཀྲམ་པ་ཡིན།

སྐར་བསྐྱུན་གྱི་པར་མ་བཏབ་གོང་དུ། ང་ཆོས་སློབ་མཁན་དང་ཚུམ་པ་
པོའི་བསམ་འཆར་ལྟར། དཔེ་གཞུང་ཡོངས་ལ་རྟོག་ཞིབ་དང་དག་བཅས་སྤྱི་བཤད་
ཐེངས་གཅིག་བྱས་ཏེ། པར་ཐེངས་དང་པོའི་ནང་གི་ལོ་ལྟར་འབྲུལ་ལ་དག་བཅས་
སྤྱི་བཤད་བྱས་པ་ཡིན། མིང་ཆོག་གི་མཆན་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་ལ་སྐར་ཡིག་རྒྱ་
དང་དག་རྒྱ་དག་ཉིས་ཀ་བཀོལ་ཞིང་། རྒྱ་བས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དོན་མཐུན་པའི་ཆོག་
ཁ་གས་སྤྱུགས་མར་བཀོད་ནས། མཁོ་བ་མེད་པའི་སློབ་པ་དང་ལྷན་སྦྲུལ་
བྱུང་། དེ་དག་ལ་ད་ལན་དོན་ཞིང་བསམ་ཏེ། འོས་མཐུན་གྱི་མཆན་འགྲེལ་ཁོ་
ན་བཞག་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་མིང་ཆོག་འགའ་ཞིག་བསྐྱུར་ཏེ། པར་ཐེངས་
དང་པོར་མ་འདྲིམས་པ་ཁ་བསྐྱུངས་པ་ཡིན།

ཐེངས་འདིར་སྐར་བསྐྱུན་བྱས་པ་འདི་པར་ཐེངས་དང་པོ་ལས་ལེགས་་་་་་
བཅས་སྤྱི་བཤད་བྱས་མོད། འོན་ཀྱང་པོད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་གི་བརྟེན་གཞིའི་དཔེ་ཆ་
ཞིག་བྱས་པ་ལ་བཤད་ན། ད་དུང་བསམ་དོན་དང་མཐུན་པའི་ལེགས་ཆ་ད་དུ་
སྤྱི་བས་པ་ལ་ཐག་གིན་ཏུ་རིང་ལྟ་བུ། སློབ་མཁན་ནམས་ནས་རིན་ཐང་གཞལ་
དུ་མེད་པའི་བསམ་འཆར་གནད་རོགས་མཛད་ན། སྐད་ཆར་པར་དུ་བསྐྱུན་

བུས་སུ་དག་བཅོས་ངེས་པར་བྱེད་རྒྱུ་ར་ཚོས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་རེ་འདོད་ལྷན་པ་
ལགས་པས་དགོངས་འཇགས་འཚེ།

མཚོ་ཕྱན་མི་དམངས་དབེ་སྐྱོན་ཁར་ནས།

༡༩༥༧ ལོའི་ཟླ་བ་༧ པར།

再版說明

这本藏漢詞彙出版以來，受到了广大讀者的欢迎，在这一情况下，为了滿足讀者的需要，我們現在把它再版發行。

当再版付印前，我們根据讀者和作者的意見，对全書進行了一次較詳細的檢查修訂，把第一版中的訛誤改正了過來。有一些詞語的註釋，原來兼用白話和文言兩種，有时在註釋中把同義詞并列在一起，形成了不必要的累贅重复，这次都加以刪節，保留下較為恰当的註釋。另外，还增添了一些名詞，以补第一版之不足。

这次再版，虽比第一版有了改進，但是作为一本藏文学習的工具書來說，还远沒有作到理想的完善程度。我們誠懇地要求讀者多多提出批評和意見，以便我們再版时加以修正。

青海人民出版社

一九五七年七月

༡༡། །པོད་གངས་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་གསལ་
 བར་བྱེད་པའི་མིང་དང་བཟའི་བསྟན་བཅོས་ཐོན་
 མའི་དགོངས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ། སྤྱི་བའི་དབང་ཕྱག་
 འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཇམ་ལོ། །འཇིགས་
 མེད་སྒྲི་ཆེན་མོར་བའི་དཔལ་འཇིན་རྩལ་བྲལ་ཅུ་་་་
 གཉེར་པར་བཤས། །གཞན་པར་འོད་བཟང་
 གསལ་བའི་ཟླ་གཞོན་འགོག་མེད་མཁའ་ལ་རྟག་་་་
 འཆར་བས། །དམ་ཆོས་བསལ་བེར་སྤྱི་བའི་གཉེན་
 གཅིག་ལུས་ཅན་ཅུ་མཆོའི་མ་འདྲིས་བཤེས། །
 དཔལ་ལྷན་སྤྱི་མ་མཆོག་དའི་བྱིན་ཟུབས་སྙིང་གི་་་་
 ཟེའུ་འབྱར་སྙིན་སྟར་ཅིག །རྩུ་ཤེལ་བུ་མའི་
 བཞིན་རས་འཇུམ་པའི་སྒྲིངས། །རྩལ་བསྟན་རིན་
 ཆེན་སྙིང་པོའི་ཅོད་པར་གྱིས། །འཕགས་ལྷལ་
 གཉིས་པའི་ཁབ་ཏུ་དབང་སྤྱར་བ། །འཇམ་

ཀ་ཀོ་ལ	益智子（藥名）；草蓂
ཀ་ཅ	財宝
ཀ་ཉི་ར	盆；器皿
ཀ་དག	根本清淨；本來清淨
ཀ་པེད	葫蘆
ཀ་པ་ལ	一种樹名（印度產）
ཀ་བ	གཏུང་འདེགས 柱
ཀ་བ་འི	头盖骨
ཀ་མེད	無法；不能
ཀ་ར	糖
ཀ་ཅུ	དཀར་པོ 白；白色
ཀ་འིང	རུང་ཆེན 大喇叭
ཀ་བ་ཀོབ	ཁྱུང་པོ 坚硬；生硬；強硬
ཀ་ར་ཀ་ར	疼痛；痛苦；苦楚
ཀི་ཀུ	མི་གཞི་ཀི་ཀུ 字的母音符号（ཀ）
ཀི་མ་པ	苦果
ཀུ་ཅ	ཅུང་སྒྲུང 嘈雜
ཀུ་དྲག	དམ་དྲག 窄狹；狹隘

ཀྲ་བ	葫蘆的總名
ཀྲ་ཡ	རི་ཐུའི་སྒྲིལ་མ 小便中的雜質；小便中的 泡沫
ཀྲ་ཡངས	寬大；舒暢
ཀྲ་རེ	玩笑
ཀྲ་ག	古沙草（誦經時插在瓶中的聖草）
ཀྲ་ཐུ	蘋果
ཀྲ་ཏུ	ཁྱ་ཐུག་གི་སྐད་གྲངས་ 咕呼（杜鵑的鳴聲）
ཀྲ་ན	一切；諸（多數詞）
ཀྲ་ན་དྲིས	煩惱；纏縛
ཀྲ་ན་ཐོབས	一種大數目字的名稱
ཀྲ་དོང	བཙོང 葱
ཀྲ་སྒྱུད	作風；行為
ཀྲ་ཇོབ	བརྟུན་པ 世俗（佛學術語）；假的
ཀྲ་སྒྲིང	སེམས་ཀྱི་ཀྲ་སྒྲིང 動機；念頭
ཀྲ་མ་ཀྲ་མ	ཀྲ་ལག་འབྲམས་པ 收縮；手足蹙縮
ཀྲ་མ་པ	ཤི་བའམ་བསད་པ 死或殺死
ཀེ	格（西藏大姓氏之一）
ཀེ་ཚོ	芥菜
ཀེ་ཀེ་རུ	一種黃綠色或純黃色的寶石

ཀེ་ཇི	一种野蒜（生于河谷中，花有红、白、黄等种）
ཀེ་རུ	རི་སྐྱུ་ལྷུ་རི་མིང་ 野蒜（山蒜的总名）
ཀེ་རུ་ཚང	岩洞
ཀེ་ག	1. 灾害；关（术数名词）2. 忽然
ཀེང་རུས	ག་མེད་པ་རི་ཀེང་རུས 骷髏
ཀེམ་ཀེམ	嫋娜；摆动的样子
ཀེར	竖起；直立
ཀོ	为 𣎵 字的旧词，意为「呢」
ཀོ་ཀོ	下颌；喉
ཀོ་སྐྱ	下颌；喉
ཀོ་ཅི	ཅི་ཁེས་པ་རི་མེད་ཀྱི་བདུན （𣎵字的旧词）
ཀོ་ཉི	白党参
ཀོ་རམ་	ཀོ་བའི་རྩུ་མ་སྐྱོད་ 皮壶（装油的皮壶）
ཀོ་བ	ཐུགས་ཀྱི་ཀོ་བ 皮；革（牲畜的皮、革）
ཀོ་ལ	益智子（药名）；草蓂
ཀོ་ལོང	战争；战乱
ཀོག་ཅོ	网罗（总名）
ཀོང་བུ	小碗；杯
ཀོང་མོ	窪陷；深洞

ཀོར་ཀོར་	རྒྱལ་གྱི་ 圓；圓形
ཀོན་པ་གཤམ་ཕྱི་	一種敷瘡及消解食肉中毒的草
ཀོལ་མ	五香炒豆
ཀོས་ཀོ	下頷；下巴
ཀོས་ཐག	困苦

ཀྱ	喂！（呼詞）
ཀྱི	喂！（呼詞）
ཀྱེ	喂！（呼詞）

ཀྱུ་ཀྱུ་	歪；斜
ཀྱང་	1.也；又 2.虽
ཀྱལ་ཀྱལ་	ཀྱུ་རེ་ 玩笑；戲謔
ཀྱལ་བ་	無謂之談；語無倫次
ཀྱི	的（連詞）
ཀྱི་ཕྱེ	一種草藥（葵花子）
ཀྱི་ཏུང་	嗚呼；哎；唉
ཀྱུ	鈎子

ཁུར་ཁུར་	ཅིལཾ་ཙཾ་གའི་སྒྲུང་ 唧唧 (阿蘭雀的聲音)
ཁེ	喂! (呼詞)
ཁེ་ཀ	喂!
ཁེ་ཁེ	喂喂!
ཁེ་མ	啊呀!
ཁེ་ཏུང་	唉!
ཁེ་ཙཾ་	嚇嚇!
ཁྲོ་བ	鈎
ཁྲོ་བ་ཏང་	鈎子
ཁྲོག་ཁྲོག་	头部擺動很快的樣子; 擺頭
ཁྲོག་ཙཾ་	歪
ཁྲོང་ཁྲོང་	དང་ངམ་ཁྲོང་བུ་ 窪陷 (如地穴或洞)

ཁྲང་རེ	腰身直起; 端坐
ཁྲང་ང	拖鞋
ཁྲབ་ཁྲབ་	蹠蹠 (跳午或踏腳的姿態)
ཁྲི་ག	井欄
ཁྲི་ག་ཁྲི་ག་	威嚴; 可畏
ཁྲུ་ཁྲུ་ཏྲེ་མ	辣椒

ཁྱད་ཁྱད་	雁
ཁྱམ་པ།	肉食；肉体
ཁྱོག་ཁྱོག་	1. 驚詫逃跑的样子 2. 靴子的响声
ཁྱོད་ཁྱོད་	耳朵輪廓
ཁྱོད་རི	腰身直挺

ཁྱ་ཤོ	落后民族
ཁྱ་ཅོལ	ངག་བྱུལ 無謂之談；胡言乱語
ཁྱག་ཅོར	ཅ་ཅོ 嘈雜；吵鬧
ཁྱག་སྔལ	最上；超越；更加
ཁྱད་	ཉྱེད་ངམ་གྱོད་ 頂上；上面
ཁྱད་གྱོར	ཡིག་ལོ་ཁྱད་གྱོར 字上面的小圈
ཁྱད་ཐུ	腦質（腦質的鞣膜）
ཁྱད་པ	腦子
ཁྱམ་ཀ	ཙྱེད་པ 衅；隙；爭執；爭論
ཁྱབ	衣服名（厚褐所制的衣）
ཁྱམ	衣服名（厚褐所制的衣）
ཁྱམ	丰富；茂盛
ཁྱུ	མཚོར་གཞན་ 龍（海生动物）

ལྷ་བདུད

党参；鈴蕩子（藥名）

ལྷ་

广闊

ལྷ་

广闊；淵深（如海）

ལྷ་འཕྲོད་

广闊而淵深（如海）

ལྷ་འབྲུག་

དབང་འབྲུག་བཞི་བར་རྟེན་ཏེ། གསལ་འབྲུག་ཆེན་འབྲུག་
 བར་ཞེས་གསལ་ཡོད་ན་མས་ནི་བར་རྟེན་གྱི་ཆོག་བསྐྱེད་པ་
 སྒྲུབ་པར་བྱའོ། ། 制服（此字是旧詞，以
 下凡註有བར་字者均是旧詞）

ལྷ་

放松；解开

ཀ

ཀ

渠道；水溝

ཀ་ལག་

ལུས་ཀྱི་ཀ་ལག་ 手足

ཀ་འཕྲོག་

ཕྱལ་བོ་ 跛子

ཀ་འབྲུག་

བཞོན་པ་མེད་པའི་ཀ་འབྲུག་ 步行

ཀ་འབྲུག་

脚；四句偈語之一句

ཀ་འཕྲུག་

རུས་པའི་བརྩུང་ 髓；骨髓

ཀ་འཕྲུག་

基礎；巩固

ཀ་འཕྲུག་

རྩུའི་བར་ 騾（旧詞）

ཀ་

上顎

ཀྱན་གཟར	陡峻
ཀྱན་པོ	賊；小偷
ཀྱན་བུ	賊；小偷
ཀྱན་མ	賊；小偷
ཀྱུ་བ	བཀྱང་ལམ 肛門
ཀྱུ་བ་ཚེས	འཕྱོངས་ཀྱི 臀部；屁股
ཀྱི་བ	ཁྱི་བ 瘦；消瘦
ཀྱིད་པ	腰
ཀྱོ་མ	འཕྱོར་བུ 鋤頭；鋤
ཀྱོ་མེང	戰爭；战乱
ཀྱོང་བ	癰
ཀྱོང་བུ	小杯；淨水碗
ཀྱོན་པ	網羅；陷阱
ཀྱོན་བུ	網羅；陷阱
ཀྱོམ་ཚུགས	倚；支撐
ཀྱོས་མཁན	རི་མོ་ཀྱོ་བ་རི་ཀྱོས་མཁན 刻工；雕刻花紋的 刻工

ལྷགས་པ	ལྷ་མི་ཤེས་པ་ནི་ལྷགས་པ 哑吧
སྒྲོག	隱处；秘密
སྒྲོག་གུར	秘密的；抽象的；不公开的；不明顯的
སྒྲོག་མ	ཆེལ་མ་རུད 喉头
སྒྲོག་གལ	黄牛項下的垂肉
སྒྲོག་འཕྱང	黄牛項下的垂肉

སྐྱུ་ཅིག	瞬息；一瞬間
སྐྱ་བ	稠；濃（如稀粥、漿糊等）
སྐྱ་རགས	腰帶
སྐྱག	བྱ་སྐྱེགས་སམ་བྱ་ཆོས 苏木（紫紅色）
སྐད	ང་ཙྰ་འཇག་དངས 声；声音
སྐད་ཅིག	刹那；一瞬間
སྐད་ཆ	སྐྱ་བའི་སྐད་ཆ 語言；話
སྐད་གཏོང	叫；呼喚；發声
སྐུ	發誓
སྐབས	དུས་ཀྱི་སྐབས 时候；時間
སྐམ་པ	འཛིན་ཐུང 鉗子
སྐམ་པོ	ཐྱ་མེད་པ 干；干燥

སྒྲ་ཁུང	དམིག་ 窗；天窗；窗格子
སྒྲ་མ	ཐུགས་ 星；行星
སྒྲ་ཚིས	星相学；星算
སྒྲ་	ཐོབ་པའི་སྒྲ་ 股份；应得的份子
སྒྲ་	བེམ་སྒྲ་ 梯（階梯）
སྒྲ་ཀ	梯子
སྒྲ་	ལུས་ཀྱི་ཁྱེ་ས་ 身（身体的尊称）
སྒྲ་ཀ	隱藏的坏人
སྒྲ་ཀས	賭博
སྒྲ་ས	ཡིབ་པའི་གནས་ 藏处（隱藏的地方）
སྒྲ་པ	སྒྲ་བ་ 綫（紗）
སྒྲ་པོ	ཁུང་མའི་མིང་པོ་ 舅父
སྒྲ་བུ	小杯；灯盃；淨水盃
སྒྲ་བ	誹謗；詆毀
སྒྲ་	མགྲིན་པ་ 頸項；喉
སྒྲ་ཚང	瘦弱
སྒྲ་ཚོ	芥菜
སྒྲ་རགས	腰帶
སྒྲ་ག	柳宿（星名）
སྒྲ་འཆིང	སྒྲིབ་པའི་སྒྲ་ཀླན་ 腰帶；腰飾（男子腰間